

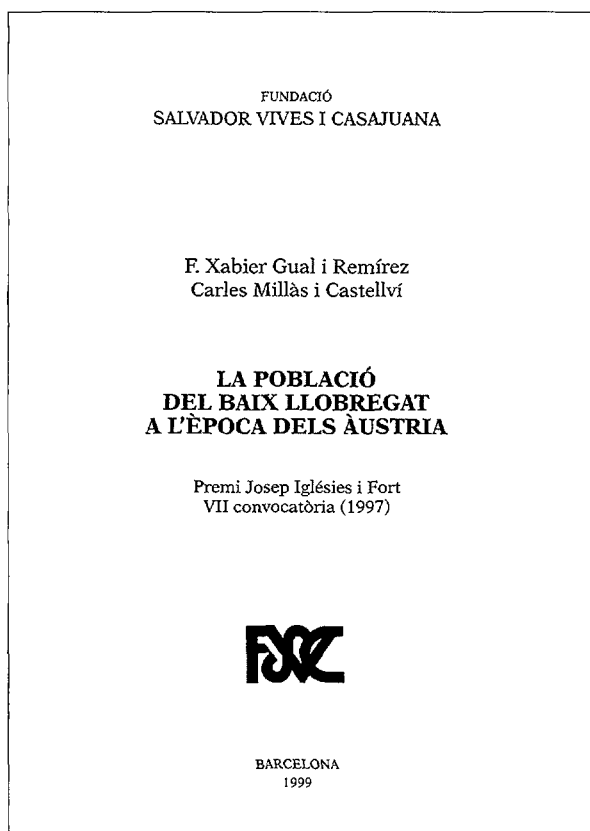
F. Xabier Gual i Remírez; Carles Millàs i Castellví

LA POBLACIÓ DEL BAIX LLOBREGAT A L'ÈPOCA DELS ÀUSTRIA

Fundació Salvador Vives i Casajuana. Premi Josep Iglésies i Fort, VII convocatòria (1997)
Barcelona, 1999

JAUME CODINA

Ressenyes

El llibre que comentem va merèixer la distinció del Premi Josep Iglésies i Fort (en la VII convocatòria, 1997), instituït per la Fundació Salvador Vives i Casajuana en record i homenatge del gran estudiós que va ser Josep Iglésies.

No és freqüent trobar un llibre d'història signat per dos autors, llevat de les miscel·lànies; i encara aquestes acostumen a tenir molts col·laboradors. Xabier Gual i Carles Millàs formen un equip reduït però uniforme, on la part corresponent a l'un podria anar signada per l'altre amb tota naturalitat.

Coneixíem, d'en Millàs, el seu treball primerenc sobre demografia del Papiol, que ja era una realitat ben palpable i que, així i tot, donada l'empenta vigorosa que demostrava l'autor i la seva edat, augurava un futur brillant a l'investigador. I així ha estat.

El llibre que ara comentem va ser en el seu origen la tesina de llicenciatura dels autors a la Facultat d'Història de la Universitat de Barcelona, on va merèixer la nota màxima. Una tesina presentada conjuntament, en la qual, però, cadascun dels dos postulants corria a càrrec d'una part de l'estudi: Millàs, de la natalitat, i Gual, de la mortalitat, bàsicament referides al segle XVII.

Per raons editorials el llibre apareix sense el detall de les dades anuals de cada parròquia, absència compensada per un resum en cada cas. Són setze les parròquies del Baix Llobregat que van poder salvar de les flames de 1936 l'arxiu parroquial respectiu o una part d'aquest. Ve a representar la meitat de les parròquies de la comarca: Abrera, Begues, Castellví de Rosanes, Cervelló, Corbera, Martorell, Olesa, Pallejà, el Papiol, Sant Andreu, Sant Boi, Sant Climent, Sant Feliu, Sant Just, Santa Coloma i Torrelles. Arxius perduts: Castelfelers, Collbató, Cornellà, Esparreguera, Esplugues, Molins de Rei, el Prat, Sant Esteve Sesrovires, Sant Joan Despí, Sant Vicenç dels Horts i Santa Creu d'Olorda.

La feinada ha estat molta. La demografia històrica és una ciència encara poc agràida, que ha de donar molt de si. Això no obstant, els autors han dut a terme la comesa respectiva d'una forma exhaustiva. Han utilitzat el denominat *mètode anglès*, on els resultats i les conclusions són en forma de xifres, obviant els noms dels agonistes i les circumstàncies personals. Així podria quedar per intents posteriors. Hi exami-

nen l'evolució comarcal, tant en natalitat com en mortalitat, amb els gràfics corresponents i amb una especial incidència en les crisis de mortalitat, tan abundants i devastadores en el món preindustrial, distingint amb cura les defuncions dels adults (cossos) i les dels infants (albats). L'abast geogràfic de l'estudi permet d'arribar a conclusions més segures que les poques que teníem fins ara a través d'algun treball aïllat.

Una novetat respecte a la tesina original és que en el llibre els autors han afegit un intent-resum d'avaluar l'evolució de la població baixllobregatina en el perío-

de estudiat. Intent arriscat, ja que es parteix del desconeixement quasi total del nombre d'habitants a cada poble i en cada moment. Únicament els censos oficials (generalment discutibles) i unes poques llistes-control de la població adulta per al compliment pasqual permeten d'entrellucar xifres globals, donades amb molta prudència. Això no obsta perquè els nostres autors ho hagin intentat, cosa que els hem d'agrair.

Tot plegat fa mereixedors Xabier Gual i Carles Millàs del nostre reconeixement i la nostra felicitació més cordial.

Ressenyes